

Nuorisovaltuuston asettaminen

272/00.00.01/2021

Khall 26.10.2021 § 462

(Lisätietoja: Hallintojohtaja Sanna Ylinampa, puh. 040 653 0774)

Kuntalaki velvoittaa kuntia huolehtimaan kaiken ikäisten kuntalaisten monipuolisista ja vaikuttavista osallistumismahdollisuuksista sekä nuorisovaltuustojen tai vastaavan nuorten vaikuttamisryhmän asettamisvelvoitteesta (kuntal 26 §). Lisäksi nuorten osallistumisesta, vaikuttamisesta ja kuulemisesta todetaan myös nuorisolain 8 §:ssä seuraavaa:

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee 1 momentissa tarkoitettua tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Kuntaliitto on ohjeistanut kuntia nuorisovaltuustojen vaikuttajaroolin osalta seuraavasti: "Nuorisovaltuuston vaikuttajarooli ulottuu kunnan kaikille toimialoille. Nuorisovaltuustolle tulee antaa riittävästi tietoa ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa sekä antaa hyvissä ajoin tiedot valmistelussa olevista asioista. Nuorisovaltuuston rooliin kuuluu, että se voi myös oma-aloitteisesti ottaa kantaa ja lausua asioista, joiden se arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto voi nostaa esiin lapsille ja nuorille tärkeitä asioita ja viedä päätöksentekijöiden tietoon lasten ja nuorten tarpeita ja ajatuksia. Nuorisovaltuusto voi myös seurata ja kehittää lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksia kunnassa".

Kuntaliitto kehottaa kuntia arvioimaan, johtavatko nuorisovaltuuston tekemät ehdotukset toimenpiteisiin ja tekevätkö nuorisovaltuusto ja toimielimet yhteistyötä esimerkiksi työpajoissa ja seminaareissa.

Kuntaliitto on julkaissut oppaan Ohjeita nuorisovaltuuston perustamiseen ja toimintasäännön laatimiseen, joka tarjoaa hyviä käytänteitä ja esimerkkejä, jotka helpottavat nuorisovaltuuston toiminnan järjestämistä. Julkaisu on ladattavissa Kuntaliiton sivuilta.

Elinvoimainen kunta huomioi palvelujen järjestämisessä kaikki kunta-

laiset, myös nuoret. Nuorisovaltuuston perustaminen on kunnan yhteinen projekti, jossa on tärkeää nuorten oikeus vaikuttamiseen, poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen nuorten osallisuuden takaamiseksi sekä nuorisolain soveltaminen. Perustamista ei voi tehdä väkisin ja oikoen, vaan siihen on suhtauduttava prosessina, jonka kunta mahdollistaa nuorille. Perustamisprosessi tulee suunnitella ja toteuttaa huolellisesti. Nuorisovaltuuston perustaminen kuntaan tarkoittaa nuorten ryhmän kokoamisen ja heidän vaikuttamismahdollisuuksien tukemisen lisäksi myös kunnan toimintatapojen tarkastelua. Päätöksenteon avoimuus ja kaikkia kuntalaisia osallistumaan kannustava ilmapiiri ovat tärkeitä reunaehtoja menestyvälle nuorisovaltuustolle. Nuorisovaltuuston suunnitteluvaiheessa on syytä koota nuoria käymään laajaa keskustelua siitä, millainen nuorisovaltuusto palvelee kunnan nuoria parhaalla mahdollisella tavalla. Kunnan nuoret tietävät, millaisessa nuorisovaltuustossa he haluavat vaikuttaa ja miten sen perustamisessa kannattaa edetä.

Nuorisotoimen edustajien mukaan syksyllä 2021 järjestetään nuorisovaltuustovaalit ja Kittilän kunnassa nuoret asettuvat itse ehdolle. Vaaleilla valitaan nuorisovaltuuston jäsenistö seuraavasti: yläkoulu 5 jäsentä, lukio 3 jäsentä ja Levi-Instituutti, REDU, 1 jäsen. Kokoonpano on vaihdellut kausittain.

Kunnanjohtaja:

1) Kunnanhallitus päättää pyytää vapaan sivistystyön lautakuntaa valmistelemaan esityksen nuorisovaltuustoon nimettävistä jäsenistä ja varajäsenistä syksyn 2021 nuorisovaltuustovaalin tuloksen pohjalta.

2) Kunnanhallitus päättää pyytää vapaan sivistystyön lautakuntaa valmistelemaan esityksen nuorisovaltuuston toimintasäännöksi. Kunnanhallitus pyytää toimintasäännöstä lausunnon nuorisovaltuustolta ennen toimintasäännön hyväksymistä kunnanhallituksessa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.
